

Entrevista amb Pere Rios, Secretari General del S.T.E.I.

Des del dia 1 de Desembre, i a proposta de la Comissió Executiva elegida democràticament per l'Assemblea General, en Pere Rios és el Secretari General del STEI. La seva designació fou ratificada per l'Assemblea, amb solament dues abstencions. Una d'elles la del propi interessat.

El seu treball intens en defensa dels Treballadors de l'Ensenyança, el fan sobradament conegut per aquests. Malgrat això, i davant la nova etapa que s'obri per al STEI després del seu Primer Congrés, PISSARRA ha considerat convenient apropar als seus lectors la veu i l'opinió del nou Secretari General.

PISSARRA: Podries traçar - nos una síntesi del teu currículum i el del propi Sindicat?

PERE RIOS: Bé, el meu nom complet és PERE RIOS MARTORELL. Tenc 30 anys, nascut el 29 de Juny de 1948. Vaig treure el títol de mestre als 17 anys. El primer any vaig fer feina tres mesos, de substitut, a un col·legi de privada; vaig aprovar oposicions el següent any. Vaig estar un any a Eivissa, i després vaig tornar a Palma. Aquí vaig treballar un any i a continuació vaig demanar excedència per seguir estudis de llicenciatura...

PISSARRA: ¿Quina llicenciatura?

P.R.: En Filosofia i Lletres. Després del servei militar vaig tenir un parèntesi de no seguir estudiant. Em vaig posar a fer feina aquí, a escolés. Vaig tornar a demanar l'excedència al cap de dos anys de treballar a un centre de patronat i a Gènova, i m'en vaig anar a Barcelona a seguir estudis. Vaig acabar la carrera i vaig treure el títol de llicenciat en Psicologia i en Filosofia pura.

Quan vaig tornar de Barcelona, això fa uns 4 anys, primer vaig treballar un parell de mesos a la Facultat de Filosofia i Lletres, el primer any, i després vaig demanar el reintegrar a Magisteri, i vaig estar un any fent feina al "Gabriel Alzamora".

INICIS D'UN MOVIMENT ORGANITZATIU

Va ser en aquest moment quan es va començar a parlar d'una vaga de mestres estatals. Aquí es va començar a moure a partir d'una associació, que s'havia fet d'antics alumnes, el temps quan en Franco encara era viu. Just després de la mort d'en Franco, el gener del 76, vàrem començar a

muntar una Coordinadora de Mestres Estatals, que consistia en tota aquella gent interessada a muntar organitzacions per defensar els nostres interessos.

La Coordinadora va començar el Gener del 76. Al Febrer es va fer una vaga que va aglutinar, per primera vegada, de 150 a 170 mestres estatals. La vaga va durar un dia i mig; això ja va significar un esforç organitzatiu i demostrà a la classe dels mestres que ja havien canviat molt els temps de la repressió franquista i que fer una vaga de funcionaris era ja possible, sense que hi hagués una repressió o unes sancions.

La Coordinadora va seguir funcionant. No era acceptada per molts de mestres, que veien inspiracions polítiques darrera la Coordinadora.

PRIMERES ELECCIONS

Va ser el moment quan hi havia el Ministeri d'en Robles Piquer, que va convocar eleccions entre els mestres. Aleshores, a aquestes eleccions, la Coordinadora va intentar aconseguir una candidatura unitària dels mestres, perquè les eleccions les plantejava el Ministeri per dividir-nos. No fou possible aquella candidatura unitària i se va presentar un candidat per part de la Coordinadora i un candidat per part d'una associació que procedia del SEM, l'ANPE. Va sortir elegit aqueix candidat per una diferència de cent vots (566 contra 466).

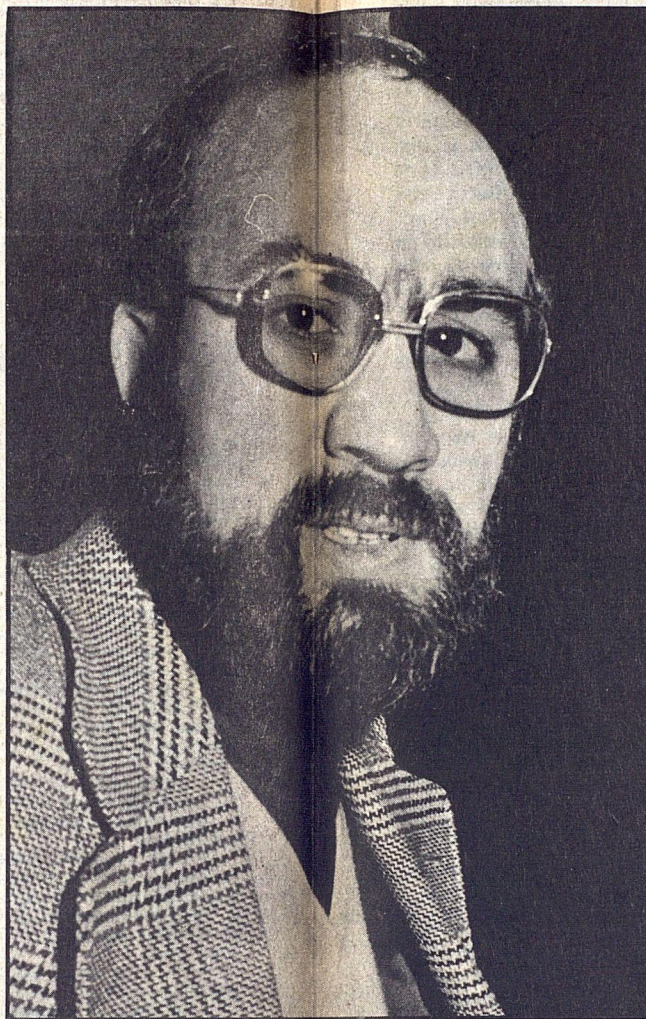
Després d'això va resultar que el candidat no es va sobre moure, no feia res per defensar els interessos del Magisteri, ni tampoc es movia per organitzar els mestres. La Coordinadora es va dedicar a empenyer-lo per actuar, fins que va començar el curs.

El mes de Setembre hi va haver unes conversacions amb el Ministeri, que es coneixen com "conversacions d'INCLE", perquè es varen fer a l'Institut de Ciències de l'Educació. A continuació d'aqueixes conversacions, s'havien de convocar Assemblees provincials per informar. Aquí, el representant provincial no ho va fer i va assegurar que prepararia unes eleccions a Representants de Centre. Va tardar un mes i mig a fer aqueixes eleccions i quan va fer la primera Assemblea, en la qual va haver-hi moltes tensions perquè la gent es queixava de que el representant no havia fet res, amb la meua intervenció vaig intentar que l'assemblea oblidàs tot lo passat i a partir d'aquell moment féssim feina unitàriament. Es va elegir un Consell Assessor, en el qual vaig estar, juntament amb altres companys. A partir d'aquí, en Toni Bergas es va anar retirant de la vida sindical, per qüestions particulars d'exces de treball, i el Consell Assessor va anar impulsant una organització a nivell de representants de Centres, que va començar a impulsar una vaga. Va ser la vaga de Novembre, que aquí va ser molt exitosa: hi varen participar devers 800 mestres. A partir d'aqueixa vaga de Novembre, es va muntar una organització de Representants de Centres, que va començar, a partir de Febrer de 1977, un debat sobre la sindicació, i sobre si aquest moviment d'organització (representant provincial, consell assessor, representants de centres) s'havia de convertir en Sindicat.

NEIX UN SINDICAT

Es varen fer unes jornades de reflexió el mes de Maig del 77, que varen donar per resultat, amb una enquesta que s'havia fet, que la majoria optava per una sindicació unitària. A partir d'aquí es va començar a treballar fent el sindicat unitari. Es va fer una assemblea de constitució devers mitjans Juny de l'any 77.

A partir d'aquí, vàrem entrar en contacte amb el Sindicat de Privada, que per aquell mateix temps s'estava fent. En aquells moments anàvem nosaltres una mica més avançats en procés d'organització sindical, per mor de que els de Privada havien tengut una escissió, a partir de l'alternativa unitària, d'una central sindical. Això va

retrasar un poc el procés dins Privada, però, finalment, a l'estiu del 77, ens vàrem posar tots dos d'acord per muntar el local en el qual estam i per començar a treballar ja unitàriament, per fer una assemblea d'unificació, que es va fer el 17 de Desembre de l'any passat (77). A partir d'aquí, vàrem començar a treballar tots conjuntament.

PISSARRA: Després del període previ de rotatge, el Congrés consolida i dona "carta de naturalesa" al STEI. ¿ens podries fer un comentari general damunt els debats, confusions, etc.?

P.R.: En primer lloc, pens que hi ha hagut uns errors en la forma, en l'estructura del Congrés, donats, sobretot, per una convocatòria massa precipitada. No ha donat lloc a un debat molt intens, com era necessari, a tots els centres de treball, perquè hi ha

ció i un èxit de rapidesa, encara que molt dens. Amb això també hem agafat l'experiència de que tantes ponències no es poden fer en un sol dia.

Quant a l'Alternativa Educativa, creim que ha estat un pas molt endavant, perquè ha fixat la nostra línia d'actuació, els nostres objectius com a Sindicat de classe, unitari i sociopolític, en el qual definim el tipus de societat a la qual volem arribar.

Voldria afegir que l'aspiració que tenim d'escola pública, d'ensenyament pluralista, d'ensenyament aconfessional, no són objectius a curt plaç, sinó que són objectius pels quals hem de lluitar. Veig molt difícil que poguem aconseguir-los aviat. Tal volta d'aquí a 50 anys els podrem tenir, o potser d'aquí a 5 o 10, però en un terme inferior a 5 anys no es pot parlar de cap d'aquests objectius per cubrir a curt terme. Però, almanco ens marquen la línia, la pauta d'actuació cap aquí on volem anar.

SOBRE L'ACONFESSONALITAT

Voldria també restar importància al debat que hi va haver damunt el caràcter aconfessional. Pensem que en això encara falta molt de debat perquè la gent vegi clar que nosaltres, com a treballadors de l'ensenyança, com a professionals, no tenim perquè tenir obligació d'ensenyar una religió concreta, sinó que això és una feina molt delicada i que correspon als pares, correspon als mateixos religiosos fer-la dins els marcs més idonis que l'escola que són les esglésies i les famílies, i que nosaltres en aqueix aspecte concret no podem esser, en absolut uns substituents dels pares. Nosaltres som uns professionals, que tenim una metodologia de treball, però que no l'hem d'utilitzar per fer formació religiosa, i això no vol dir explicar dins unes classes determinades les distintes concepcions religioses, donant molta més importància a la catòlica, perquè és la que té més presència dins la nostra societat.

Ara, llevada aquesta forma de procediment, cal dir que el Congrés ha estat tot un èxit, perquè una presència de 140 delegats ha desbordat pràcticament les nostres previsions, ja que n'esperàvem uns cent, a part de Menorca i Eivissa. És a dir, han comparegut uns 25 delegats més dels que pensàvem. Així doncs, ha estat un èxit de participa-

cions prou enceses. ¿Podries fer algun comentari damunt aqueix tema?

P.R.: Hi ha qui pensa que la doble afiliació és un mal per al Sindicat. Jo pens que és un perill; és a dir, que la doble afiliació posa en perill al Sindicat. Ara, d'allò que estic ben convençut és que si no hi hagués doble afiliació, no hi hauria possibilitat de supervivència d'aquest sindicat. Tal com l'hem concebut fins ara, és un Sindicat unitari, i des d'un principi aquí hi ha hagut doble afiliació; és a dir, que la gent que pertany a una central sindical també està afiliada aquí. Això no vol dir que segueixi la línia d'actuació de la central sindical, sinó que, com a treballadors, per unes idees personals que té, pensa que, a més d'estar afiliat a aquest sindicat, ha d'estar afiliat a una central sindical de classe, amb una ideologia que ell creu adequada a la seva manera de pensar. Nosaltres, aquí, som un sindicat unitari, no tenim una ideologia que correspongui a una visió política, sinó que som un sindicat unitari amb pluralitat d'ideologies aquí dedins. Aquí hi cabem tots els treballadors de l'ensenyança, i ens hem de posar d'acord abans de decidir les coses i aquí a on volem arribar.

Per altra part, hi ha una cosa ben clara, i és que si no permetem la doble afiliació a nivell de Sindicat, això no llevarà que aquí dedins hi pugui haver gent que, encara que no sigui doble afiliada, defensi uns interessos d'una altra part. És a dir, que la doble afiliació només és una qüestió de tràmit, de carnet. Una persona pot tenir carnet d'un altre sindicat, però també pot no tenir aquest carnet i pensar igual que la central sindical, i aquí dedins opinar igual que una central sindical. Nosaltres som vertaderament unitaris, i ho som perquè de fet, totes les centrals ja fan costat al STEI. Ahir, CSUT d'ensenyança va informar que se disolia i que s'afilia al STEI i també FETE - UGT va informar que s'afiliarien tots per treballar aquí dedins. Això és una gran victòria que tenim com a sindicat unitari de sector, que actualment, dins la gran divisió sindical que hi ha a Espanya, gairebé som dels pocs que tenim aqueixa unitat sindical, i potser poguem esser comparats a un altre sindicat també fort al respecte, que és el Sindicat Lliure de la Marina Mercant (SLMM).

PISSARRA: ¿Voldries afegir alguna cosa més, en relació a les pròximes activitats del STEI?

P.R. SÍ. Crec que la feina que hem de tenir com Executiva, encara que això s'ha de discutir, és refermar el Sindicat en base a: més afiliacions, debat de tots els afiliats de les ponències que hem tengut, per evitar problemes a Privada, ja que hi ha gent en aquest sector que pot entendre que aqueixa alternativa perjudica els seus interessos com a treballadors. Això no és cert i s'ha d'anar molt alerta amb això.

També hem d'aconseguir refermar els sectors més dèbils, com poden esser Instituts i Universitat, i alguna zona que hem de començar a potenciar com és la zona de Palma o foranes de Palma per començar, ja que tenim dues zones que funcionen bastant bé: Manacor i Sa Pobla. També hem de fer més activitats sindicals, que donin una formació a la gent. Això a nivell intern.

A nivell extern, es tracta de reforçar la nostra presència pública, tant a nivell d'educació, com a nivell d'Empresariat, com a nivell polític de Consell. Hem d'anar, cada vegada més, "robant" a l'Administració petites victòries, tant en contractació de personal, situació de centres escolars estatals, pressió que l'Administració pot fer en el sector privat perquè se reconegui la llibertat dins els centres i perquè hi hagi una vertadera democràcia dins els centres de Privada; control de les subvencions a Privada, participació dels treballadors de Privada dins la gestió dels centres i, sobretot, un aspecte molt important és evitar, ja que som a un moment de crisi econòmica general a tota Espanya, i enfortint una democràcia que "encara és fluixa" (això diuen els polítics) allò que hem de fer és, sense perdre en absolut el poder adquisitiu dels nostres salaris, anar, cada vegada més, millorant la nostra posició econòmica, i, sobretot per al sector de Privada, arribar a aconseguir l'article 124, que encara que no sigui un objectiu assolidor a curt terme, no el podem oblidar mai.

P.